

כ"ה בטבת התשס"ח
3 בינואר 2008

הנדון: הנחיה לעניין גילוי בדבר מורשי חתימה בתאגיד
הנחיה לפי סעיף 36א(ב) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968

אני מודיע על פרסומה המחייב של ההנחיה הרצ"ב.

משה טרי

רשות ניירות ערך

גילוי בדבר מורשי חתימה בתאגיד

הנחיה לפי סעיף 36א(ב) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968

דברי הסבר

לאחרונה עלו לכותרות מקרים מסוימים בהם פעלו בעלי השליטה או גורמי מפתח בתאגידים מדווחים תוך ניצול זכויות החתימה שלהם בחשבונות תאגידים אלו, ושימוש, לכאורה, בכספי התאגידים לצרכיהם האישיים. פעילות שכזאת מתאפשרת ביתר קלות כאשר לגורמים בתאגיד יש גישה חופשית לכספי התאגיד.

על מנת לשקף בפני ציבור המשקיעים את החלטת התאגיד באשר לאפשרות של גורם יחיד לחייב את התאגיד בחתימתו ואת הסיכון הקיים בהתנהלות שכזו, יש מקום לתת גילוי בנוגע למדיניות קביעת מורשי החתימה בתאגיד ובאשר לאפשרותו של גורם יחיד לחייב בחתימתו את התאגיד מבלי להידרש לחתימתו של גורם נוסף בתאגיד (להלן - **מורשה חתימה בלעדי**), ככל שקיימת אפשרות כזו, תוך ציון פרטיו, לרבות העובדה כי המדובר בבעל השליטה בתאגיד או קרובו.

נדרש כי גילוי כאמור יינתן לראשונה בדיווח מיידי, ולאחר מכן בדוח התקופתי. אם השתנו הפרטים יינתן גילוי לשינוי בדיווח מיידי. עוד נדרש כי פרטים אלו יינתנו גם בתשקיף של התאגיד.

לאור זאת נדרש כי התאגיד יגלה בדוח מיידי ולאחריו בדוחותיו התקופתיים כדלקמן:

א. מספר מורשי החתימה שיש באפשרותם הבלעדית לחייב את התאגיד בחתימתם בסכום העולה על 5 אחוזים מסך הנכסים במאזן התאגיד, לפי דוחותיו הכספיים המבוקרים האחרונים, וזאת על דעתם ומבלי שיידרשו לחתימה של גורם נוסף בתאגיד טרם ביצוע פעולה מחייבת קונקרטי. כלומר- גם מקרה בו ניתן אישור עקרוני לגורם כלשהו, על ידי האורגן המוסמך בתאגיד, לביצוע פעולות המחייבות את התאגיד בסכומים כאמור, ואותו גורם רשאי לבצע פעולות בהתאם לאישור זה, מבלי להידרש באופן ספציפי לחתימה מגורם כלשהו בתאגיד טרם ביצוע פעולת החיוב- ייחשב אותו גורם כמורשה חתימה בלעדי בתאגיד.

ב. הגילוי נדרש ביחס למורשי חתימה בלעדיים בלבד. אין צורך לתת גילוי ביחס למורשי חתימה שאינם מהווים מורשי חתימה בלעדיים על פי לשון ההנחיה. כך למשל – אם בחברה 30 מורשי חתימה, אבל שלושה מתוכם יכולים כל אחד לחייב בחתימתו הבודדת את החברה, תציין החברה כי הכמות היא 3.

ג. במקרה שלתאגיד אין מורשה חתימה בלעדי – אין צורך בגילוי בעניין זה.

- ד. הדוח יינתן גם כאשר למורשה סמכות לחייב תאגיד הנשלט על ידי התאגיד המדווח ובלבד ששיעורו של סכום החיוב ייבחן ביחס לסך הנכסים במאזן המאוחד של התאגיד (להלן- **הסכום הקובע**). כלומר במקרים בהם ליחיד סמכות לחייב את התאגיד ו/או תאגידים בשליטתו כאמור לעיל, כולם או מקצתם, **בסכום מצטבר שהנו גבוה מהסכום הקובע**, ייחשב הוא למורשה חתימה; לעניין זה "תאגיד נשלט"- תאגיד שאינו תאגיד מדווח או תאגיד שפרק ה' 3 לחוק ניירות ערך חל עליו (תאגיד "רישום כפול").
- ה. הגילוי אינו נדרש ביחס למי ששיקול הדעת שלו מוגבל להחלפת נכס בנכס באותו חשבון, כדוגמת פק"מ במק"מ, ני"ע במט"ח, רכישת ניירות ערך תמורת מזומן וכיו"ב. כמו כן, הגילוי לא יכלול מי ששיקול דעתו הוגבל באופן מפורש לחיובים בקשר עם תשלומי מיסים בלבד.
- ו. לגבי כל מורשה חתימה בלעדי יצוינו הפרטים הנזכרים בתקנה 26א לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, כן יצוין לגבי האם מדובר בבעל השליטה או קרובו, הן במסגרת הדיווח המידי והן במסגרת הדוח התקופתי.
- ז. אם שניים או יותר ממורשי החתימה הנם בני משפחה כמשמעות מונח זה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, ייחשבו הללו מורשה חתימה אחד, ולכן אישורו של האחד ביחס לפעולה שעושה האחר לא ייחשב אישור של גורם אחר בתאגיד, ולפיכך כל אחד משני בני המשפחה ייחשב מורשה חתימה בלעדי, וביחס לכל אחד מהם יינתנו הפרטים הנדרשים ביחס למורשה חתימה בלעדי.
- ח. חדל אדם לכהן כמורשה חתימה בלעדי (לרבות אם עודנו מורשה חתימה, אך אין לו יותר את הסמכות לחייב את החברה בחתימתו הבלעדית), או החל אדם לכהן כמורשה חתימה בלעדי יינתן דיווח לעניין, בדומה לקבוע ביחס לנושאי משרה בכירה.
- ט. הדיווח במסגרת הדוח התקופתי ייעשה בסמוך לאחר הדיווח ביחס לנושאי משרה בכירה בתאגיד.
- י. יובהר כי העברות בין חשבונות שונים של אותו תאגיד או בין חשבון של התאגיד לחשבון של תאגיד בשליטתו המלאה, לא יחשבו כפעולה מחייבת לצורך הנחיה זו.

להלן דוגמא:

בתאגיד מדווח פלוני יש 10 מורשי חתימה. סך הנכסים במאזן המאוחד של התאגיד מאה מליון ש"ח. חברה בת פרטית של התאגיד קבעה כי כל הוצאת כספים ממנה ו/או כתיבת צ'ק ו/או התחייבות אחרת המחייבת אותה בסך שעולה על 5 מליון ₪ מחייבים חתימה משותפת של שניים או יותר ממורשי החתימה בה. כן נקבע כי אם המדובר בסכום הנמוך מהסכום האמור, כל אחד ממורשי החתימה יכול לחייב בחתימתו הבלעדית את החברה.

בין מורשי החתימה לעיל נמנים מר X שהנו בעל השליטה בחברה, וגב' X שהנה אחותו. יתר מורשי החתימה הם דירקטורים ונושאי משרה של החברה, שאינם קרובים של מר וגברת X. מכיוון שמר וגב' X הנם בני משפחה, הם יחשבו מורשה חתימה אחד, ולאור מנגנון האישור שנקבע כאמור לעיל- הם ייחשבו גם מורשה חתימה בלעדי, ולכן החברה האם – התאגיד המדווח- תתחייב בדיווח לגביהם.

עם קבלת ההחלטה על כך שהנם מורשי חתימה בעלי זכויות כאמור, או עם כניסתה לתוקף של ההנחיה, לפי המאוחר, יפרסם התאגיד לציבור דיווח מיידית על גבי טופס ת-53 (אירוע או עניין מהותי) בו יפרט התאגיד את מספר מורשי החתימה הבלעדיים, במקרה זה שניים, וייתן את הפרטים הנדרשים ביחס אליהם בהתאם לסעיף 2(ב) להנחיה.

רשות ניירות ערך

גילוי בדבר מורשי חתימה בתאגיד

הנחיה לפי סעיף 36א(ב) לחוק ניירות ערך התשכ"ח - 1968

1. הגדרות

"**מורשה חתימה**" - מי שהתאגיד ייפה את כוחו לחייב את התאגיד או תאגיד בשליטתו שאינו תאגיד מדווח ושאינו תאגיד שפרק ה'3 לחוק חל עליו (להלן - **תאגיד נשלט**), וכן מי שתאגיד נשלט ייפה את כוחו לחייב את התאגיד הנשלט, בסכום העולה על 5 אחוזים מסך הנכסים במאזן התאגיד, לפי דוחותיו הכספיים המבוקרים האחרונים; ויראו שני מורשי חתימה או יותר שהנם בני משפחה, מורשה חתימה אחד. לעניין זה, "חיוב" - למעט תשלום מיסים ותשלומי חובה כמשמעותם בפקודת המיסים גביה, ולמעט פעולה בחשבונות התאגיד או תאגיד נשלט, שעניינה רכישה או מכירה של ניירות ערך, פקדונות, מט"ח ונכסים פיננסיים כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995.

"**מורשה חתימה בלעדי**" - מורשה חתימה אשר בכוחו לחייב את התאגיד ללא צורך בחתימתו של גורם נוסף בתאגיד לעניין פעולה מסוימת;

"**תקנות הדוחות**" - תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התשל"ל-1970.

2. גילוי בדבר מורשה חתימה בלעדי

(א) תאגיד יפרט לראשונה בדוח מידי ולאחר מכן בדוח התקופתי ובתשקיף (ככל שישנו) את מספר מורשי החתימה הבלעדיים כפי שנקבעו בידי התאגיד. לא היה בתאגיד מורשה חתימה בלעדי - לא יידרש דיווח בעניין זה.

(ב) לגבי כל מורשה חתימה בלעדי יצוינו הפרטים הנזכרים בתקנה 26א לתקנות הדוחות, וכן יצוין האם מדובר בבעל השליטה או בקרובו.

3. שינוי בפרטי מורשי החתימה הבלעדיים

חל שינוי במספר מורשי החתימה הבלעדיים או בזהותם, יפורסם דוח מידי בדבר פרטי השינוי, לרבות ציון הפרטים הנדרשים לפי סעיף 2(ב) ביחס למורשי החתימה הבלעדיים החדשים.

4. מועד הגשת דוח מידי

מועד הגשת הדוח המידי יהיה לפי הוראות תקנה 30 לתקנות הדוחות.

5. ביטול

הנחיה שפורסמה בענין מורשה חתימה בלעדי ביום 23 בדצמבר 2007 - בטלה.

6. תחילה

תחילתה של הנחיה זו ביום 1 בפברואר 2008.